

romanian agency for foreign investments

RAPORT ANUAL 2007

RAPORT ANUAL DE ACTIVITATE AGENTIA ROMANA PENTRU INVESTITII STRAINE = 2007 =

CUPRINS:

CAPITOLUL 1:

EVOLUTIA ISD IN ANUL 2007 PE PLAN MONDIAL, REGIONAL SI IN ROMANIA

1. Evolutia ISD pe plan mondial in anul 2007
2. Evolutia investitiilor straine directe in Romania in context regional in anul 2007

CAPITOLUL 2:

ACTIVITATI SPECIFICE AGENTIEI ROMANE PENTRU INVESTITII STRAINE

1. Acordare de asistență tehnică partenerilor străini
2. Activitatea de promovare
3. Avizul Tehnic ARIS
4. Executia bugetara pe anul 2007

CAPITOLUL 3:

PERSPECTIVE PRIVIND EVOLUTIA ISD PE PLAN MONDIAL SI IN ROMANIA, IN PERIOADA 2008-2009

1. Perspective privind evolutia ISD pe plan mondial
2. Perspective privind atragerea ISD in Romania 2008-2009
3. Prioritati ARIS

Capitolul 1

EVOLUTIA ISD IN ANUL 2007 PE PLAN MONDIAL, REGIONAL SI IN ROMANIA

1. Evoluția ISD pe plan mondial în anul 2007

Anul 2007 a consemnat la nivel mondial, creșterea fluxului de investiții străine directe cu 17,8%, acesta atingând valoarea de 1.537,9 miliarde USD, devansând maximum atins în anul 2000 (1.400 miliarde USD). Evoluția ascendentă la nivel mondial a investițiilor străine directe este ilustrată de diferiți indicatori cum ar fi: creșterea numărului și valorii achizițiilor și fuziunilor transfrontaliere și a numărului și valorii investițiilor greenfield. În anul 2007, fluxul de ISD a înregistrat o creștere deosebită în special în statele dezvoltate, economiile în dezvoltare, Europa de Sud-Est și Comunitatea Statelor Independente reflectând performanțele economice ridicate din multe părți ale lumii¹.

Anul 2007 a marcat creșterea pentru al patrulea an consecutiv a fluxului de ISD atras de țările dezvoltate, atingând valoarea de 1.000 miliarde USD. Cele mai atractive destinații pentru capitalul străin dintre țările dezvoltate în anul 2007 au fost: Marea Britanie, Franța și Olanda, dar SUA a fost cel mai mare receptor de ISD. Uniunea Europeană s-a situat pe prima poziție ca destinație regională a ISD, acumulând peste 40% din fluxul total de capital străin atras de țările dezvoltate.

În ceea ce privește structura pe domenii de activitate a investițiilor străine directe în țările dezvoltate acestea s-au orientat cu precădere spre tehnologia informației, servicii de afaceri, sectorul bancar și financiar, evoluția fiind în concordanță cu ponderea ridicată a serviciilor în totalul fluxurilor de intrare și ieșire a ISD. În sectorul industrial o evoluție pozitivă este înregistrată în domeniul construcțiilor de mașini și echipamente. Valoarea record a capitalului străin direct atras de țările în dezvoltare inclusiv economiile în tranziție a fost atins în anul 2007, corespunzător unui volum de 438,4 miliarde USD². Datele relevă o creștere de 15,7% comparativ cu anul 2006.

---

¹ World Investment Prospects Survey 2007-2009, New York and Geneva, UNCTAD 2007

² Foreign Direct Investment reached new record in 2007, UNCTAD/PRESS/PR/2008/001/08/01/08

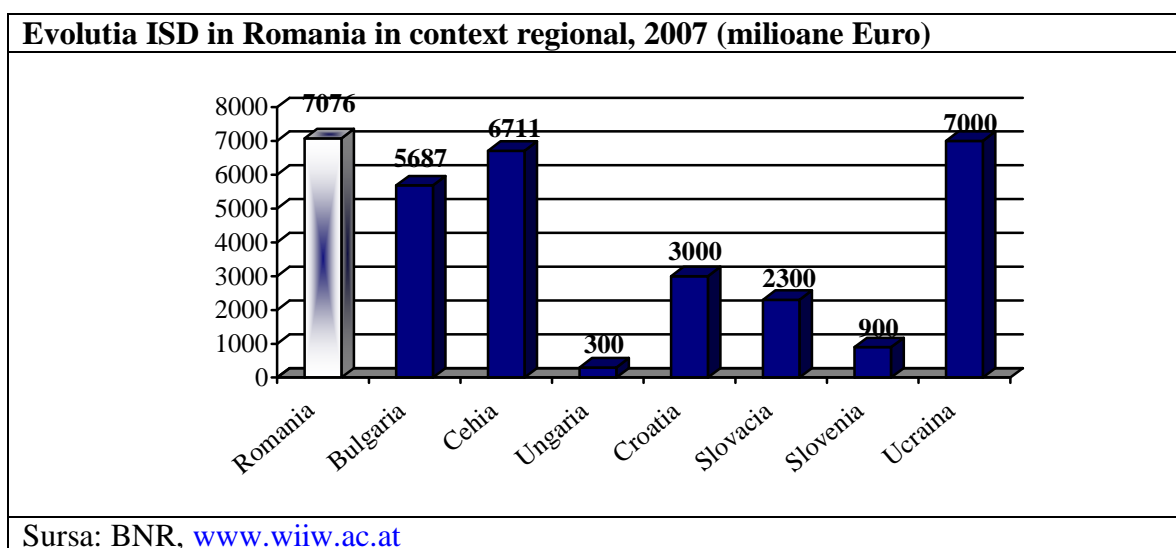
2. Evolutia investitiilor straine directe in Romania in context regional in anul 2007

In anul 2007, investitiile straine directe atrase de Romania s-au ridicat la valoarea de 7,076 miliarde Euro, in conditiile in care nu s-au realizat privatizari de valori semnificative. In anul 2006, fara includerea privatizarii BCR, investitiile straine directe s-ar fi ridicat la 6,900 miliarde Euro.

Investitiile straine directe atrase de Romania in anul 2007 au avut urmatoarea structura:

- Alte capitaluri (imprumuturi acordate de compania mama structurilor afiliate din Romania) – 3,740 miliarde Euro reprezentand 52,8% din total ISD;
- Profituri reinvestite – 2,368 miliarde Euro reprezentand 33,5% din total ISD;
- Participatii la capital – 0,968 miliarde Euro reprezentand 13,7% din total ISD.

Cu aceasta performanta in domeniul atragerii investitiilor straine directe, Romania se plaseaza pe locul intai in Europa de Sud-Est si pe locul 2 in Europa Centrala si de Est, dupa Polonia (15,4 miliarde Euro) devansand tari cu traditie in acest domeniu precum Ungaria si Cehia.

Numărul de societăți comerciale cu participare străină la capital nou înregistrate (15.720) a înregistrat o creștere de 22,4% în anul 2007 comparativ cu anul precedent. Totodată, capitalul social subscris de societățile comerciale noi cu participare străină a crescut cu 89,8% în anul 2007 comparativ cu anul 2006.

Evolutia numarului de societati comerciale cu participare straina la capital nou inregistrate												
	Ian.	Feb.	Mar.	Apr.	Mai	Iun.	Iul.	Aug.	Sep.	Oct.	Nov.	Dec.
2006	812	982	1138	879	1170	1118	1026	1023	907	1171	1388	1234
2007	1109	1280	1552	1197	1448	1408	1363	1270	1189	1407	1351	1146

În ce privește clasificarea pe țări de rezidență a investitorilor în societăți după participarea străina la capitalul social, având ca perioadă de referință 1991 – 2007, pe primele locuri se situează, în raport de capitalul social subscris, investitorii din Olanda cu 3.130 de societăți comerciale și cu 3,4 miliarde Euro capital subscris, Austria cu 4.889 de societăți comerciale și cu 2,37 miliarde Euro capital subscris, Germania cu 15.572 societăți comerciale și cu 1,9 miliarde Euro, Franța cu 5.373 societăți comerciale și 1,8 miliarde Euro și Italia cu 24.477 societăți comerciale și cu 890 milioane Euro. Clasamentul investitorilor pe țări de rezidență a capitalului social subscris de societăți comerciale cu participare străină ilustrează pe de o parte integrarea economică a României în Uniunea Europeană, iar pe de altă parte interdependența dintre exporturi și capitalul străin direct atras de țara noastră.

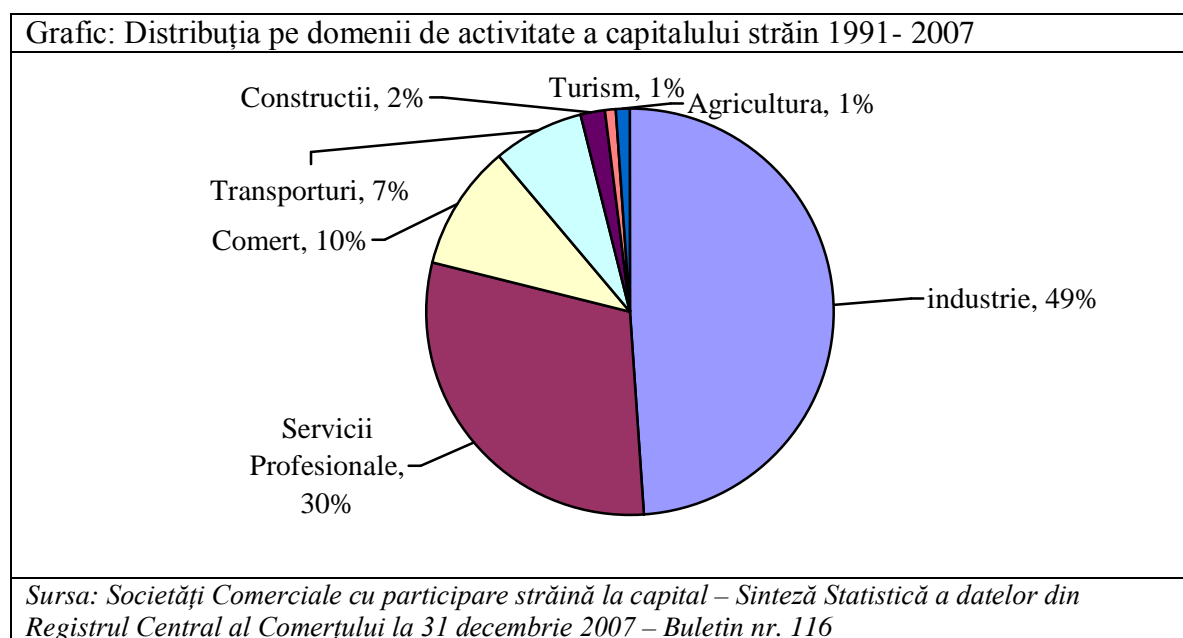
Tabel: Clasamentul pe țări de rezidență a investitorilor în România 1991- 2007		
Țara de origine	Nr. societăți comerciale	Capital social (milioane Euro)
Olanda	3.130	3.446
Austria	4.889	2.377
Germania	15.572	1.918
Franța	5.373	1.813
Italia	24.477	890
Cipru	3.578	708
Marea Britanie	3.572	635
Grecia	4.102	598
Antilele Olandeze	15	548
Turcia	10.242	479

Sursa: Societăți Comerciale cu participare străină la capital – Sintează Statistică a datelor din Registrul Central al Comerțului la 31 decembrie 2007 – Buletin nr. 116

Printre cele mai semnificative investiții directe olandeze în România menționăm: A&D Pharma, Rompetrol, Vodafone, UPC, ALRO, Carpatcement, ABN AmroBank, Philip Morris, Solectron, Unilever. Austria, țară clasată pe locul al doilea se remarcă în special prin investiția în: privatizarea Băncii Comerciale Române preluată de către Erste Bank, privatizarea Petrom preluat de către OMV, Raiffeisen Bank, Henkel, Billa, Unita, HVB Bank. Printre cele mai cunoscute investiții franceze în România enumerăm: preluarea de către Renault a Automobile Dacia, Hiproma, Saint Gobain Sticlă, Orange, Lafarge, Alcatel, Danone.

În cazul Germaniei și Italiei se remarcă numărul mare de societăți comerciale înregistrate în România, în fapt majoritatea investițiilor din aceste țări fiind în întreprinderi mici și mijlocii.

Structura pe domenii de activitate a valorii capitalului social subscris de societăți comerciale cu participare străină la capital, în perioada 1991 – 2007, ilustrează preferința investitorilor străini pentru industrie (49%), servicii profesionale (30%), comerț (10%), transporturi (7%), construcții (2%), agricultură (1%) și turism (1%).

Considerăm că orientarea investițiilor străine directe către sectorul industrial se datorează avantajelor oferite de România în acest domeniu cum ar fi prețul terenului mai scăzut decât în alte țări din regiune, infrastructură dezvoltată, forță de muncă calificată și ieftină, existența capacităților de producție și tradiția în acest domeniu. În cadrul sectorului industrial un avânt deosebit în ultimii ani au avut-o investițiile străine în industria componentelor auto. Astfel mai multe companii au definitivat sau și-au manifestat intenția de a realiza proiecte de investiții în acest domeniu.

Cel mai mare număr de societăți comerciale cu participare străină în ansamblul societăților, precum și cea mai mare pondere a capitalului social subscris revin dominant Regiunii București–Ilfov (peste 50%). Pe locurile următoare, dar numai din punct de vedere al ponderii societăților comerciale cu capital străin se situează Regiunile Vest, Nord-Vest și Centru, în

timp ce din punct de vedere al valorii capitalului subscris, după București se situează Regiunile mai slab și mai târziu industrializate (Sud-Muntenia și Sud-Est). În cazul acestora din urmă apreciem că explicația se află în faptul că în aceste Regiuni numeroase proiecte de investiții au fost realizate „de la zero”, din cauza lipsei sau insuficienței infrastructurilor specifice mediului economic.

CAPITOLUL 2

ACTIVITATI SPECIFICE AGENTIEI ROMANE PENTRU INVESTITII STRAINE

În anul 2007 Agenția Română pentru Investiții Străine a derulat o amplă campanie de promovare a României ca destinație atractivă pentru investiții străine directe, în paralel acordând și asistență tehnică de specialitate, la cerere, investitorilor interesați de realizarea de investiții cu impact de antrenare în economie. Astfel, reprezentanții ARIS au susținut peste 90 prezentări la evenimente interne și peste 150 de prezentări la manifestări internaționale vizând cadrul macroeconomic, fiscal, de afaceri și investiții.

1. Acordare de asistență tehnică partenerilor străini

Asistența tehnică este acordată de către Agenția Română pentru Investiții Străine, la solicitarea investitorilor străini, atât în faza de intenție cât și în cea de implementare a proiectului de investiții, prin colaborarea strânsă cu autoritățile centrale și locale direct implicate. De la înființarea sa și până în prezent, Agenția Română pentru Investiții Străine este poarta de intrare în România a partenerilor străini interesați în dezvoltarea de proiecte de investiții, devenind un brand al României, mediului de afaceri și climatului investițional. Datorită consolidării imaginii Agenției și intensificării acțiunilor de promovare a oportunităților de investiții oferite de România, un număr din ce în ce mai mare de parteneri străini contactează ARIS prin canale diplomatice, economice sau datorită experiențelor de succes înregistrate de companiile multinaționale în derularea de afaceri în țara noastră. Această evoluție se datorează și relațiilor foarte bune de colaborare ale ARIS cu ambasadele, birourile consilierilor economici și consulatele României în străinătate, ambasadele, birourile consilierilor economici și consulatele străine în România, camerele de comerț bilaterale, Consiliul Investitorilor Străini.

Ca și agenție guvernamentală, abilitată să aplice politica Guvernului pentru promovarea și atragerea investițiilor străine directe în economie, ARIS acordă asistență investitorilor străini în alegerea locațiilor pe baza necesităților de ordin tehnic ale proiectelor, organizează vizite de evaluare la locațiile industriale și întâlniri cu autoritățile locale, furnizează informații generale privind legislația în vigoare, asistă și mediază contactele și discuțiile dintre investitorii străini și autoritățile locale, identifică potențiali parteneri.

În anul 2007, ARIS a acordat asistență tehnică pentru un număr total de 99 proiecte de investiții a căror valoare cumulată este de 8,782 miliarde Euro, cu un impact social de 47.770 noi locuri de muncă. Comparativ cu anul precedent, se remarcă creșterea valorii proiectelor monitorizate cu 110%. Domeniile de activitate acoperă: industria componentelor auto, energie, electronică, IT, centre de servicii.

Din numărul total al proiectelor de investiții monitorizate de ARIS în anul 2007, 77 de proiecte s-au aflat în fază de intenție având o valoare de 7.720 milioane Euro cu un impact social de 33.110 noi locuri de muncă iar 22 proiecte s-au aflat în implementare sau au fost implementate în anul 2007, având o valoare de 1.062 milioane Euro, impactul social fiind de 14.660 noi locuri de muncă.

Dintre proiectele în fază de implementare monitorizate de ARIS în anul 2007 amintim:

- RENAULT TECHNOLOGIE (cercetare-dezvoltare) în domeniul auto în valoare de 450 milioane Euro;
- DELPHI DIESEL (componente auto) în valoare de 100 milioane Euro;
- NOKIA (echipamente de telecomunicații) în valoare de 60 milioane Euro;
- GROUP SOUFFLET (industria alimentară) în valoare de 46 milioane Euro;
- HONSEL (componente auto) în valoare de 36 milioane Euro;
- PIRELLI (filtre auto) în valoare de 25 milioane Euro;
- TMD Friction (componente auto) în valoare de 25 milioane Euro;
- BYD (componente electronice) în valoare de 20 milioane Euro;
- KARELIA (industria lemnului) în valoare de 15 milioane Euro;
- OPTIBELT (componente auto) în valoare de 15 milioane Euro;
- HUTCHINSON (componente auto) în valoare de 7 milioane Euro;
- WAELKENS (textile) în valoare de 5 milioane Euro;
- HIRSCHMANN (componente auto) în valoare de 5 milioane Euro;
- CAPGEMINI (centru de outsourcing) în valoare de 3 milioane Euro;
- HAELVOET (mobiliu de spitale) în valoare de 1,5-3 milioane Euro;
- ACCENTURE (centru servicii de externalizare a proceselor de afaceri);
- ERICSSON (centru de furnizare servicii globale).

RENAULT TECHNOLOGIE

Activitatea de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică reprezintă o prioritate națională pentru România, având un rol determinant în dezvoltarea economică durabilă pe termen lung a țării conform Politicii Industriale a României pentru perioada 2005-2008 și a Planului de Acțiune pentru Implementarea Politicii Industriale a României în perioada 2005-2008 și Planului de Acțiune al Comisiei Europene în domeniul ajutorului de stat pentru perioada 2005-2009 adoptat în baza obiectivelor Agendei Lisabona ce încurajează în principal măsurile de cercetare, dezvoltare și inovare.

Renault a luat decizia de a înființa un centru de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și studii de inginerie în domeniul auto, în cadrul cărora vor fi realizate activități de concepere (studii și calcule), activități de realizare de prototipuri, activități de încercare a pieselor și sub-ansamblelor, activități de perfecționare și anduranță, activități de sprijinire a ingineriei, precum și activități de incidentologie. Studiile vor avea ca scop proiectele și evoluțiile gamei „Dacia Logan”, ale înlocuitoarei sale, precum și dezvoltarea de vehicule utilitare sau de vehicule de intrare în gamă.

Implementarea proiectului presupune investiții de aproximativ 450 milioane Euro și va avea un impact social important prin crearea a 3000 noi locuri de muncă.

Proiectul astfel definit ține de prioritatea națională din domeniul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice, reprezentând un important sprijin pentru economia României datorită creării unui număr ridicat de locuri de muncă de înaltă calificare, transferului și dezvoltării la nivel local de know-how tehnologic și științific, și unei puternice încurajări de implementare pentru alți participanți implicați la nivel mondial și european, în industria automobilistică.

DELPHI

In anul 2007, compania americana Delphi a anuntat oficial decizia de a realiza o investitie Greenfield de 100 milioane euro la Iasi, prin care grupul va dezvolta operatiuni in Europa Centrala si de Est ca urmare a cresterii portofoliului de clienti. Cu vanzari de 26,4 miliarde USD in anul 2006 si un numar de 170.000 de angajati la nivel mondial, DELPHI este lider mondial in domeniul tehnologiei si unul din cei mai mari furnizori de componente pentru industria auto din lume. Beneficiind de sprijinul Agentiei Romane pentru Investitii Straine, compania americana DELPHI, a decis localizarea acestei investitii greenfield in Romania, la Iasi. Investitia, etapizata pana in 2012, va genera peste 1.000 noi locuri de munca si va produce sisteme de control si comanda pentru motoarele diesel. Aceasta este una dintre cele mai mari investitii straine de tip greenfield care se va realiza la Iasi, o zona care pana in prezent nu a atras investitii straine directe de o asemenea anvergura.

DELPHI a luat in considerare mai multe locatii din Europa de Est inainte de a se decide asupra Romaniei si municipiului Iasi pentru noua sa unitate de productie. De-a lungul unor luni intregi de cercetari, analize si dezbateri, alaturi de un partener credibil, precum ARIS, reprezentantii Delphi au efectuat o evaluare aprofundata, ajungandu-se la concluzia ca Romania este o optiune foarte buna, bazata pe mai multe criterii, printre care se numara: disponibilitatea fortei de munca bine instruita, existenta unui centru tehnic universitar puternic, apropierea de clientii din regiune, infrastructura si utilitatile disponibile cat si angajamentul autoritatilor romane de a sprijini acest proiect. DELPHI va colabora foarte strans cu universitatea tehnica din Iasi pentru a dezvolta de programe de cercetare comune si pentru a oferi studentilor accesul la tehnologie de ultima ora si la echipamente moderne prin programe de stagii interne de formare.

Compania mai detine doua unitati de productie in Romania situate in vestul tarii la Sanicolaul Mare (judetul Timis) si Ineu (judetul Arad) unde angajeaza 9000 de muncitori. Acestea produc sisteme de cablaje auto pentru clientii companiei localizati in Europa de vest.

NOKIA

NOKIA Connecting People

Lucrările de construcție au început în luna iulie a anului 2007, iar prima etapă s-a încheiat într-o perioadă record de doar șapte luni. În prima etapă a demarării producției, Nokia va angaja la Cluj un număr estimativ de 500 de oameni, iar până la sfârșitul anului 2009, fabrica va avea aproximativ 3500 de angajați.

Investiția Nokia la Jucu a fost estimată la suma de 60 de milioane de euro, în timp ce pentru realizarea Nokia Village, este necesară suma de 200 de milioane de euro. Nokia Village este un concept nou al Nokia care prevede realizarea unui parc industrial unde pe lângă fabrica de asamblare să fie prezenți și furnizorii Nokia. BYD este o firmă chinezească cu o cifră de afaceri de 1500 de milioane de euro în 2006. Compania va furniza Nokia componentele din plastic necesare telefoanelor mobile. Potrivit graficului de dezvoltare a fabricii de la Jucu, BYD va investi la Cluj 20 de milioane de euro.

Manualele de folosire a telefonelor Nokia vor fi concepute și executate de către Hansaprint&Elanders, firme specializate în tipărituri. Cele două companii vor investi aproximativ 20 de milioane de euro și vor angaja 150 de muncitori.

Fabricarea cutiilor pentru telefoane și distribuția acestora va fi asigurată de către compania finlandeză Stora Enso.

„Operațiunile de la Cluj joacă un rol important în cadrul strategiei Nokia. Fabrica din Jucu reprezintă un membru important al rețelei noastre globale de fabrici, ceea ce face ca investiția din România să capete o importanță deosebită care va avea, cu siguranță, un impact major. Intenția noastră de a construi o fabrică în Europa de Est se datorează faptului că această regiune constituie o piață în curs de dezvoltare.” - Anna Simai, Senior Communication Manager Nokia Europa de Sud Est.

SOUFFLET

Compania Soufflet a anunțat în anul 2007 decizia de a realiza o a treia unitate de producție în toamna anului 2008, la Buzău. Valoarea preconizată a investiției este de 46 de milioane euro, urmând a fi creat un număr de 1500 noi locuri de muncă. Noua uzină, care va avea o capacitate maximă anuală de 105,000 tone malt, urmează să își înceapă activitatea în septembrie 2008. Noua fabrică va fi dotată cu tehnologie de ultimă oră ce va avea ca rezultat o reducere substanțială a consumului de energie comparativ cu facilitățile mai vechi. Soufflet deține în România fabrici de malt la Pitești și Buzău și silozuri pentru depozitarea materiei prime în cele două orașe, precum și la Timișoara.

Bruno Cothenet, Directorul departamentului malt pentru Europa de Est al Soufflet, a afirmat că această investiție reprezintă încununarea îndelungatei prezențe a firmei Soufflet în România. Pe lângă construirea unei noi fabrici, Soufflet își va extinde sprijinul către producători prin transfer de cunoștințe, prin introducerea unor practici internaționale de cultivare a orzului, prin implementarea de noi soiuri, scopul final fiind îmbunătățirea producției și a calității. Prin achiziția de orz și vânzările de malt proiectul va deschide o piață durabilă și pentru alți producători și berari din România contribuind cu un plus de valoare la nivelul economiei românești. Prin utilizarea celor mai moderne tehnologii și procese de producție, Soufflet, contribuie la protejarea mediului, a mai adăugat domnul Cothenet.

Soufflet Malt Romania S.A, deținută de Compagnie Internationale de Maltieres SA (Franta), a fost înființată în 1998 și este cel de-al doilea producător de malt din România. În regiunea Europei Centrale și de Est, Grupul Soufflet deține fabrici de obținere a maltului în România, Ungaria, Republica Cehă, Kazahstan, Polonia, Federația Rusă, Serbia și Ucraina.

HONSEL
KOMPETENZ IN LEICHTMETALL

Compania germana Honsel a luat decizia de a demara o investitie Greenfield la Slatina – judetul Olt. Lider mondial in domeniul productiei de cap cilindru aluminiu destinant industriei auto, Honsel va implementa un proiect ce ii va garanta o dezvoltare competitiva precum si cucerirea de noi piete in Europa de Est.

In prima faza este planificat ca pana in 2011 sa se dezvolte o capacitate de productie de 500.000 de chiulase pe an. Pe terenul de 200.000 m² va fi realizata mai intai o capacitate de productie de 12.000 m². Este planificata o dezvoltare treptata a capacitatii de productie si in alte domenii odata cu noi proiecte.

Intentia initiala de a identifica un partener in vederea realizarii unui joint-venture a fost reevaluat si la sugestiile reprezentantilor ARIS s-a optat pentru solutia cea mai viabila – realizarea unui proiect Greenfield. Alegerea orasului Slatina se datoreaza faptului ca este un centru cu traditie pentru industria romana de aluminiu si ofera pe langa o infrastructura buna si personal calificat, cu experienta in domeniul turnatoriei.

Fabrica de la Slatina se va axa pe productia de cap cilindru aluminiu 4R cu tehnologie common-rail pentru viitoarele generatii de automobile. Acesta investitie va aduce cea mai sofisticata tehnologie de productie, unica in acest domeniu. De aceea, trainingul personalului va fi realizat la sediul companiei mama in Germania in localitatea Meschede. Printre clientii Honsel din industria auto putem aminti: DaimlerChrysler, VW, PSA, Volvo, BMW si Audi.

Compania germana Honsel este membra a grupului Honsel International Technologies – HIT, grup ce are peste 4600 de angajati, o cifra de afaceri de peste 850 milioane euro, si ale carui fabrici se gasesc in Europa in tari precum Germania, Franta si Belgia, dar si pe cele doua continentele americane: in Brazilia si Canada.

Honsel a fost fondata in anul 1908, anul viitor urmand sa sarbatoreasca 100 de ani de existenta. Inceputurile activitatii in industria auto dateaza inca din anul 1925, cind a inceput colaborarea cu OPEL, apoi in 1933 cu VW.

PIRELLI

Compania italiană Pirelli Ambiente Eco Technology continua seria de investitii in Romania, într-o fabrică de filtre auto, pentru motoare diesel care respectă normele de poluare Euro V, in valoare de 25 de milioane de euro. Unitatea de producție este amplasată în incinta parcului industrial Sadu, Bumbești-Jiu, județul Gorj, și va ocupa o suprafața de zece hectare, lucrările urmând să fie finalizate la mijlocul anului 2008 (iunie).

Fabrica, cu două linii de producție, va avea o capacitate de 1.300 de tone de filtre anual.. Producția va fi orientată către export, pentru constructorii europeni și americani, însă se dorește și o colaborare cu Automobile Dacia pentru a echipa modelele Logan cu filtrele Pirelli.

Realizarea fabricii de filtre pentru motoare va avea un important impact social prin reducerea nivelului ridicat al somajului din zona. Investiția va crea până la 1200 de locuri de munca într-un interval de trei ani.

Compania italiana a beneficiat de asistenta echipei ARIS incepand cu anul 2002, atat la identificarea locatiilor (Slatina si Bumbesti Jiu) cat si la intalnirile ce au avut loc cu autoritatile locale.

“Am deschis fabrici in Romania, deoarece consideram tara aceasta ca fiind cea mai apropiata de Europa de Vest nu numai geografic, ci si ca civilizatie. Din punctul nostru de vedere, piata din Romania creste mai repede decat in cazul altor tari care au intrat mai repede in Uniunea Europeana. Din aceste motive vrem sa ne dezvoltam si sa conducem intreaga activitate comerciala din Europa de Est, avand cartierul general in Romania. Pirelli Romania va deveni un hub logistic si de distributie pentru Europa de Est, pentru piete precum Ucraina, Croatia, Ungaria.” - Enrico Malerba CEO Pirelli Tyre Romania.

TMD Friction | **TMD FRICTION**

Producatorul german de componente auto TMD Friction a realizat la Caransebes o noua hala de productie in care a investit aproximativ 25 mil. euro urmand sa creeze pana la sfarsitul anului 2008 peste 300 de locuri de munca.

Compania germana care a beneficiat in cursul anului 2007 de asistenta ARIS, detine in lume alte 15 fabrici asemanatoare cu cea de la Caransebes, fiind unul dintre cei mai mari producatori mondiali de sisteme de franare.

Acestia si-au propus sa realizeze in 2008 aproximativ patru milioane de discuri de frana destinate pietei locale, iar in 2009 TMD are ca tinta sa produca 19 milioane de componente de frictiune care vor fi exportate si catre alte parti ale Europei de Est.

BYD **BYD COMPANY LIMITED**

Compania chineza BYD a decis derularea la Jucu, in apropiere de Cluj-Napoca, a noului sau proiect ce vizeaza domeniul componentelor pentru industria electronica si IT. BYD este unul dintre furnizorii Nokia care au decis sa urmeze producatorul de telefoane mobile finlandez in tara noastra.

Noua fabrica aflata in Parcul Industrial Tetarom, va produce dispozitive pentru telefoane mobile, echipamente electronice, precum si alte solutii IT. Investitia va atinge 20 milioane de Euro intr-o prima faza si va determina crearea a 2000 de locuri de munca.

Compania chineza a beneficiat de asistenta echipei ARIS incepand cu infiintarea firmei din Romania, acordand asistenta cu privire la demersurile legate de identificarea unei locatii in proximitatea investitiei Nokia, obtinerea vizelor pentru specialistii care participa la instalarea echipamentelor si utilajelor high-tech si trainingul personalului ce urmeaza a fi angajat.

BYD reprezinta o companie multinationala cu sediul in China, avand unitati de productie in sapte locatii pe teritoriul Chinei, Indiei, Ungariei si mai nou in Romania.

Listata la Bursa din Hong Kong, BYD si-a concentrat activitatea de productie pe doua domenii distincte si anume: productia de componente IT si industria auto. Principalele produse IT se refera la acumulatori, precum si alte componente pentru telefoane mobile (tastaturi, ecrane, sisteme de vibratie, etc). In ceea ce priveste domeniul auto, BYD produce automobile sub brand propriu.

Producatorul de parchet finlandez Karelia a realizat o investitie pe piata romaneasca, la Satulung, langa Baia Mare, dupa ce a achizitionat vechea fabrica de parchet Larodan, beneficiind de asistenta ARIS de la care a obtinut toate informatiile necesare implementarii proiectului inca din 2006.

Larodan este o societate cu un capital mixt englezo-roman, fondata in 1996, cu o capacitate de productie de 600.000 mp, majoritatea parchetului fiind destinata exportului. Larodan produce parchet triplu stratificat, parchet mozaic si parchet industrial pentru depozite, spatii comerciale, birouri.

La fabrica din judetul Maramures, Karelia vizeaza o marire a productiei de parchet la 1 mil. de mp. in 2008, investitia fiind prognozata sa ajunga la 15 mil. de euro; simultan va fi majorat si numarul de angajati estimati in prezent la cca. 200 de persoane.

Firma germana Optibelt, unul din cei mai mari producatori la nivel mondial in domeniul componentelor auto a ales Romania in vederea implementarii viitorului sau proiect de investitii. Grupul german Optibelt se afla pe piata inca din 1872 si este unul din primii producatori de componente din cauciuc din Europa. Astazi compania reprezinta unul din cei

mai importanti furnizori de sisteme de transmisie pentru industria de automobile, utilaje agricole si constructia de masini avand peste 1200 de angajati in toata lumea.

Reprezentantii companiei germane au motivat alegerea locatiei din Romania ca urmare a bunei colaborari cu autoritatile locale, infrastructurii bune si fortei de munca de inalta calificare. Un rol decisiv in aceasta alegere a revenit si succesului inregistrat de compania Weidmüller in implementarea proiectului sau, care a dovedit prin puterea exemplului ca Romania poate fi un partener de incredere si poate sustine la nivel de resurse umane proiecte de anvergura.

Investitia Optibelt va atinge de 5 milioane de Euro, intr-o prima etapa, urmand a se ajunge la o valoare totala de cca 15 milioane de Euro si cca 200 de angajati. Reprezentantii Optibelt preconizeaza ca celelalte etape de dezvoltare a investitiei, necesita o crestere proportionala a locurilor de munca create. Evolutia viitoare a acestui proiect va depinde de dezvoltarea pietei, si in special a industriei de furnizori in Romania.

Dr. Arnd Mathias - Administratorul firmei Optibelt Power Transmission SRL, a declarat cu aceasta ocazie: “Romania este pentru noi o locatie strategica; Romania va deveni un lider pe piata automobilelor in Europa de Est. Din acest punct de vedere investitie noastra este o decizie strategica, iar Romania - o piatra de temelie in dezvoltarea noastra globala.”

HUTCHINSON

Agentia Romana pentru Investitii Straine a anuntat in anul 2007 inaugurarea primei unitati de productie la Brasov a firmei franceze HUTCHINSON - lider mondial in productia de componente din cauciuc pentru etanseizare de precizie (garnituri, inele), antivibratie (bucse), transfer de fluide (furtune), destinate industriei auto, aeronautica si altor sectoare industriale.

ARIS a asigurat inca din anul 2005 asistenta de specialitate in vederea identificarii locatiei pentru investitie, cat si a definitivarii procedurilor de intiere a productiei. Astfel, investitia va fi localizata la Cristianu in judetul Brasov si va avea o valoare initiala de 7 milioane de Euro. Pentru inceput au fost create un numar de 120 de noi locuri de munca. Planul de afaceri al firmei prevede o extindere progresiva pana in 2010, urmand sa angajeze pana la 700 de

muncitori. Activitatea de productie se va desfasura in prima faza intr-o hala industrială de 10000 mp urmand ca aceasta sa se extinda cu inca 10000 mp pana in anul 2009.

Fabrica de la Brasov va furniza componente din cauciuc pentru etanseizare si antivibratie catre firme precum: Automobile Dacia – Renault, Ford, BMW, Peugeot, ACI, Mahle, Filtrauto, Behr si Bosch.

HUTCHINSON face parte din grupul petrolier TOTAL si detine 117 unitati de productie in 25 de tari din intreaga lume asigurand 26000 de locuri de munca. Firma a avut vanzari de 2,9 miliarde Euro in 2006 din care 61% o reprezinta industria auto, 16% bunuri de consum, 23% alte sectoare industriale.

WAELKENS

Compania belgiana Waelkens unul din liderii la nivel European in domeniul imprimeriei de steaguri si pentru advertising, a decis derularea celui mai nou proiect al sau in Parcul Industrial Vidrasau in apropierea orasului Targu Mures.

Valoarea proiectului se ridica la 5 milioane de euro urmand a fi create 50 de locuri de munca. Printre clientii Waelkens in Romania se numara companii ce activeaza in domeniul alimentar, componentelor auto, bancar, etc.

Compania belgiana preconizeaza ca productia va incepe in august 2008 tintind o crestere de 30-50% in urmatorii 5 ani.

Waelkens reprezinta o companie recunoscuta pe plan international aceasta investitie beneficiind de sprijinul expertilor ARIS care au insotit compania pe tot parcursul procesului decizional.

HIRSCHMANN **HIRSCHMANN**

Compania austriaca Hirschmann Automotive GmbH a ales Parcul Industrial Vidrasau, langa orasul Targu Mures in vederea implementarii viitorului sau proiect de investitii. Hirschmann a colaborat cu ARIS inca din faza exprimarii intentiei de a identifica o locatie pentru derularea proiectului de investitii.

Investitia demarata in vara anului trecut va avea o valoare de 5 milioane de euro, si va genera 500 de locuri de munca pana la sfarsitul lui 2008, urmand sa se ajunga la 1000 de locuri de munca pana la sfarsitul anului 2010. Noua fabrica a inceput productia in decembrie 2007. Cablajele pentru industria auto reprezinta principalul domeniu de activitate a noii fabrici, urmand ca intreaga productie sa fie destinata exportului.

Cu o cifra de afaceri de 94 milioane de euro pentru 2006 si o crestere de 15 procente estimata pentru 2007, Hirschmann Automotive reprezinta un important producator de componente auto la nivel international, in prezent aflandu-se in proprietatea fratilor Frantz si Roman Rauch.

Hirschmann Romania intentioneaza sa extinda acest proiect cu o suprafata de 2600 m².

CAPGEMINI

Printre alte proiecte monitorizate si consiliate de catre ARIS, putem mentiona si investitia companiei Capgemini. In cadrul atributiilor sale, ARIS a facilitat contactul direct dintre autoritatile locale si companie cat si informarea corecta, a investitorului, referitor la disponibilitatea fortei de munca din zona de nord-est a Romaniei. Capgemini, cu sediul principal la Paris, este unul dintre liderii mondiali in consultanta, tehnologie, outsourcing si local professional services, operand in peste 30 de tari. Prin subsidiara din Romania si cu ajutorul ARIS, compania a decis deschiderea unui centru de outsourcing, la Iasi.

Impactul social al acestei investitii este semnificativ deoarece se vor crea peste 1500 noi locuri de munca.

HAELVOET

Haelvoet Groinvest, un important producator de mobilier pentru spitale la nivel international, a decis sa continue dezvoltarea proiectului sau de la Jibou, judetul Salaj prin investirea a 1,5-3 milioane de euro pana in 2010.

Compania intentioneaza sa extinda suprafata pe care o detine cu inca 3500m², aria de desfasurare a proiectului urmand sa ajunga la 7000m². De asemenea Haelvoet intentioneaza sa creeze alte 100 de locuri de munca

Producatorul de mobilier de spitale Haelvoet reprezinta unul dintre cei mai mari jucatori mondiali din industria de profil, fiind o companie detinuta in prezent in intregime de familia care a infiintat-o in 1931.

ACCENTURE

Accenture, companie multinationala de consultanta in management, solutii tehnologice si outsourcing, si-a deschis in Bucuresti un centru care va oferi servicii de externalizare a proceselor de afaceri (Business Process Outsourcing - BPO) in finante-contabilitate, resurse umane si logistica-aprovizionare.

Accenture este o companie multinationala de consultanta in management, solutii tehnologice si outsourcing. Cu un numar de peste 133.000 de angajati in 48 de tari, compania a inregistrat venituri nete de 15,55 miliarde dolari in anul fiscal care s-a incheiat pe 31 august 2005.

Cu acest prilej organizatorii au motivat alegerea Romaniei ca destinatie pentru implementarea viitorului proiect prin identificarea disponibilitatilor fortei de munca de inalta calificare si unui mediu de afaceri care corespunde exigentelor prestigioasei companii americane privind conditiile necesare implementarii si derularii activitatii sale.

In cadrul evenimentului ce a marcat deschiderea oficiala a Accenture Romania Doamna Monica Barbuletiu – Vice-presedinte ARIS, a subliniat importanta atragerii unor proiecte cu impact semnificativ atat prin valoarea investitiei cat si prin prestigiul numelui. Cu aceasta

ocazie Domnia sa a reiterat sprijinul ARIS in vederea implementarii proiectelor de investitii din portofoliul propriu exprimandu-si convingerea ca intrare Accenture pe piata romana se va dovedi in cel mai scurt timp o poveste de succes.

ERICSSON **ERICSSON**

In data de 29 mai 2007, in prezenta Domnului Varujan Vosgianian – Ministru al Economiei si Finantelor, s-a semnat o scrisoare de intentie de catre doamna Adriana Boersma – Rodriguez din partea Ericsson si doamna Monica Barbuletiu – Vice-presedinte al Agentiei Romane pentru Investitii Straine.

Guvernul Romaniei a oferit intreg suportul necesar reprezentantilor companiei suedeze, determinand astfel o noua victorie a Romaniei in competitia cu celalalte tari din regiune in vederea atragerii de proiecte de investitii de calibru. Semnarea acestei scrisori de intentie prin reprezentantul sau – ARIS, reprezenta o continuare a sprijinului Guvernului oferit in vederea dezvoltarii de astfel de proiecte in tara noastra.

Prin aceasta scrisoare Ericsson isi exprima intentia de a deschide in Romania, in luna iulie 2007, un centru de furnizare servicii globale (engl. Global Service Delivery Center). Acest centru va angaja forta de munca calificata, utilizand in procent de 70%, tineri absolventi ai universitatilor de profil.

Motivele care au stat la baza alegerii Romaniei in vederea implementarii acestui proiect constau in primul rand in disponibilitatea unei forte de munca de inalta calificare si, nu in ultimul rand statutului de nou membru al Uniunii Europene, ce confera tarii noastre un plus de credibilitate si stabilitate.

Investitia in Romania este de o importanta majora pentru dezvoltarea domeniului IT intara noastra, prin prezenta unui nou nume de rezonanta mondiala, precum Ericsson, contribuind astfel la consolidarea relatiilor si dialogului deschis intre reprezentantii autoritatilor centrale si investitorii straini.

2. Activitatea de promovare

- **Realizarea de materiale promoționale**

În anul 2007 ARIS a realizat următoarele materiale promoționale:

- Mape de prezentare ARIS
- Ghid de afaceri multimedia pe CD intitulat: “Doing Business in Romania” informații generale despre România, climatul economic și investițional, macroeconomie, fiscalitate, piata muncii, etc.
- Pliant de prezentare ARIS, Romanian Agency for Foreign Investment - profile – cuprinzând pe lângă serviciile oferite de ARIS investitorilor străini și
- Ghidul de promovare “Romania Your Business Partner” – cuprinzând principalele motive de a investi în Romania
- Prezentarea ARIS pe site-ul propriu

Aceste materiale au fost distribuite direct investitorilor străini și transmise către principalele Ambasade străine din România precum și către Birourile economice de pe lângă Ambasadele României în străinătate pentru a fi distribuite către companiile străine interesate.

1
10 REASONS TO INVEST
IN ROMANIA

One of the large EU members, Romania offers an incredible market opportunity in terms of size (the 9th in EU) and population (the 7th in EU), offering investors a strong market potential.

If the experience proved until now that most investors establishing their manufacturing activities were export oriented, currently the trend in investment is oriented towards large consumer markets, and in this respect Romania is the second largest in Central and Eastern Europe after Poland, with 21.7 million inhabitants.

As a result of the EU accession in January 2007, investors have found themselves within a single market of 493 million consumers, providing enormous advantages for companies seeking new markets and new horizons.

Our country enjoys a free market environment conducive to business - a direct result of recent progress in restructuring and liberalizing its economy. Romania is on the right way to become a benchmark for our region, a center of clear competition in the high-technology based global market.

Bucharest, the capital city of Romania, has an urban population of 1.9 million inhabitants, or 9% of the total national population. Like other major Eastern European cities, Bucharest also possesses the characteristics of a vast consumer market.

great market potential
Reaching out widely broadens your perspective and opportunity

- **Îmbunătățire site-ului ARIS**

Diseminarea de informații on-line reprezintă un alt element al campaniei de promovare proactivă a climatului și oportunităților de investiții existente în România. În acest sens, ARIS a realizat o abordare nouă a elaborării și gestionării acestui instrument de diseminare a informației, în sensul: extinderii spectrului de informații prezentate, introducerea și actualizarea permanentă a conținutului site-ului, introducerea conceptului de promovare dinamică și interactivă și prezentarea informațiilor de pe site și în limba română (inițial site-ul fiind prezentat numai în limba engleză).

- **Organizarea de evenimente în vederea promovării climatului investițional**

ARIS s-a implicat în demersurile menite să asigure o bună informare la nivel local și internațional asupra evoluției mediului de afaceri din țara noastră, ca partener al Camerei de Comerț și Industrie a României în organizarea de forumuri economice bilaterale realizate cu ocazia diverselor vizite oficiale sau de lucru a demnitarilor străini.

ARIS a participat la adunarile Uniunii Camerelor de Comerț și Industrie Bilaterale din România care pun în discuție necesitatea unor reglementări cu privire la acordarea de facilități

investitorilor sau a schemelor de ajutor de stat, deficitul de forta de munca in anumite domenii si zone ale tarii, precum si identificarea de noi locatii, la preturi rezonabile, in zone sau parcuri industriale.

Ca element de noutate ARIS a organizat in 2007 workshopuri destinate cu precadere investitorilor straini, in care au fost diseminate informatii de interes pentru implementarea de proiecte in tara noastra. In acest sens, ARIS a colaborat cu companii de consultanta precum BIG 4 pe teme precum: accesarea de fonduri structurale in perioada 2007-2013, facilitati de investitii in conditiile integrarii Romaniei la UE, posibilitatea obtinerii de granturi sau ajutoare de stat, etc. Astfel investitorii din portofoliul ARIS au avut posibilitatea sa clarifice o serie de nalamuriri si detalii elaborate cu privire la implementarea facila a propriilor proiecte in tara noastra.

ARIS a organizat intalnirea cu reprezentantii zonelor libere din tara noastra pentru a realiza o radiografie reala a ofertelor acestora in vederea promovarii lor in mediile de afaceri internationale. Cu acest prilej, fiecare zona libera si-a facut cunoscuta oferta si avantajele comparative pe care le prezinta locatia in care sunt amplasate, cat si particularitatile si orientarea catre anumite activitati, urmand ca reprezentantii ARIS sa colecteze informatia si sa o disemineze unitar catre zonele de interes si potentialii investitori.

- **Sprijinirea eforturilor României pentru obținerea în perspectivă a statutului de membru OCDE paralel cu poziționarea ARIS ca punct focal de contact pentru investitorii străini potențiali sau deja existenți în România**

Urmare aderării României la Declarația OCDE pentru Investiții Internaționale și Companii Multinaționale, ARIS asigură Secretariatul Tehnic și funcția de execuție în cadrul Punctului Național de Contact pentru aplicarea recomandărilor propuse de OCDE în Ghidul pentru Întreprinderi Multinaționale.

ARIS a participat la reuniuni /evenimente ale Comitetului de Investiții OCDE, Reuniunea Anuală a Punctelor Naționale de Contact și lucrările Grupului de Lucru pentru Promovarea Investițiilor din cadrul OECD Investment Compact. În cadrul reuniunilor s-au dezbătut cu precădere aspecte privind: cadrul politicii pentru investiții, arbitrajul pe probleme de investiții,

îmbunătățirea mecanismului de rezolvare a disputelor dintre investitor și autoritățile publice, managementul riscului în zonele slab guvernate, abordări recente în acordurile bilaterale de investiții, măsuri noi în domeniul legislației privind investițiile, creșterea capacității Punctelor Naționale de Contact în promovarea și implementarea Ghidului.

- **Participarea la manifestări de promovare a climatului investițional și a ofertei de investiții din România în mediile de afaceri internaționale**

În anul 2007, ARIS a participat la acțiuni de promovare desfășurate atât în țară cât și în străinătate ocazii cu care a fost prezentat companiilor și investitorilor străini climatul investițional și oportunitățile de investiții din țara noastră, consolidarea stabilității macroeconomice, elemente ale cadrului fiscal în special cota unică de impozitare, precum și un bilanț al situației generale la un an de la aderarea României la UE.

- Lucrarile Comisiei Mixte Romano-Slovace in Bratislava (semnarea Programului de Cooperare intre ARIS si SARIO) si intalniri cu reprezentantii Czechinvest Praga, Cehia si Slovacia
- Cea de-a doua intalnire a « Clubului oamenilor de afaceri Romania –Austria » in cadrul careia se va organiza actiunea « Romania in UE. Competitie. Fiscalitate. Oportunitati de investitii. », Austria - Viena
- Misiunea Economica organizata de Consulatul General al Romaniei la Izmir, Turcia
- Vizita oficiala a domnului Traian Basescu, Presedintele Romaniei in cadrul careia s-a organizat Misiunea Economica condusa de domnul Iuliu Winkler, ministru delegat pentru comert, Egipt – Cairo, Alexandria
- Seminarul « Extinderea Uniunii Europene ; blocurile Estic si Vestic – Romania, Bulgaria si cei zece din 2004 », S.U.A. – New-York
- Cea de-a doua manifestare a misiunii “Europa Balcanica – oportunitati de dezvoltare si crestere” si seminarul organizat de Camera de Comert din Napoli, Italia
- Conferinta anuala a Asociatiei Mondiale a Agentiilor de Promovare a Investitiilor WAIPA, Elvetia - Geneva
- Conferinta « International Contact Days » si intalniri cu diverse companii belgiene organizate de ACGS Analyse&Consulting, Belgia – Bruxelles

- Manifestarea « Austria welcomes Romania in the EU », organizata de Camera Economica a Austriei si intalniri cu reprezentantii firmei austriece VOTIS, Austria – Viena
- Reuniunile Comitetului de Investitii din cadrul OCDE, Franta - Paris
- Seminarul “ Investment Promotion in the Southeastern Europe and V4 Countries” organizat de Guvernul Japonez si JETRO, Japonia – Tokyo
- Seminarul « Implicatiile extinderii Uniunii Europene asupra relatiilor romano-turce » organizat de MediaUno sub egida « Succes Romania », Turcia - Antalya
- Targul International pentru Cooperare Economica in Regiunea de Vest a Chinei si Seminarul pe teme de investitii directe organizat de Ambasada Romaniei la Beijing, China.
- Intalniri organizate de Biroul Comercial al Ambasadei Romaniei de la Vilnius, cu membrii Camerei de Comert, Industrie si Mestesuguri Kaunas, CCI Vilnius si Agentia de Dezvoltare a Lituaniei, Lituania
- Programul “PSO (Pre) Accession short Programme (PPA-short) 2006”organizat de Ministerul Afacerilor Externe din Olanda in colaborare cu Agentia pentru Afaceri si Cooperare Internationala (EVD) si Netherland Foreign Investment Agency (NFIA), Olanda
- Forumul economic dedicat mediului de afaceri organizat de Camera de Comert si Industrie a Romaniei cu sprijinul Ministerului Economiei si Finantelor si al Ministerului pentru IMM, Comert si Profesii Liberale, Ungaria – Budapesta
- Seminarul economic « Road Show Bulgaria, Romania and Slovenia » organizat de firma finlandeza de consultanta MC Finland in cooperare cu Camera Centrala Finlandeza de Comert, Finlanda – Helsinki
- Forumul de Investitii organizat de KOTRA si KPMG, Republica Coreea – Seul
- Forumul Economic Romano-Elvetian, Elvetia - Zurich, Berna, Lugano
- Seminarul « Noi strategii de cooperare in spatiul geopolitic si economic UE 27 », Grecia – Salonic
- Conferinta Asociatiei Internationale a Agentiilor de Promovare a Investitiilor WAIPA – manifestare intitulata « Programme de mentinere a capitalului si servicii aftercare », Iordania – Amman

- Seminarul “Bulgaria and Romania – Two countries – one market with great opportunities” organizat de Dansk Industri la initiative Ambasadei Romaniei la Copenhaga fiind sprijinit de Ambasada Bulgariei la Copenhaga si sponsorizat de Reprezentanta Comisiei Europene la Copenhaga, Danemarca – Copenhaga
- Reuniunile Comitetului de Investitii OCDE/Reuniunea anuala PNC, Franta - Paris
- Reuniunea Grupului de Lucru pentru Promovarea Investitiilor din cadrul Investment Compact pentru Europa de Sud-Est, Belgia - Antwerp
- Intalniri cu companii cipriote interesate de realizarea de investitii directe in Romania, Cipru – Limassol, Nicosia, Kouklia, Paphos
- Seminarul « Investment Legal Framework and how to do business in Romania », Spania – Madrid, Valladolid
- Misiune economica Dubai
- Intalniri cu reprezentantii companiilor chineze ce investesc sau doresc sa investeasca in Romania, China - Hong Kong
- Conferinta « Romania si Bulgaria – noi membri UE, noi oportunitati de afaceri » si intalniri cu reprezentanti ai PAIZ, Polonia - Varsovia
- Targul International organizat de Fiera del Levante, organism independent de renume mondial, Italia – Bari
- Vizita de documentare la sediul central al firmei austriece VoestAlpine AG, Austria - Linz
- Seminarul « Dezvoltarea durabila si cresterea securitatii energetice in spatiul european » manifestare organizata de MediaUno sub egida « Succes Romania », aflata la a 7-a editie, Austria – Graz
- Lucrarile Grupului de Lucru din cadrul Comitetului de Investitii OCDE, Franta, Paris
- Vizita la uzinele Honsel, Germania – Meschede
- Misiune de informare si documentare la invitatia Ministerului Economiei si Dezvoltarii din Azerbaijan, Azerbaijan – Baku
- Seminarul economic « Romania 2007 : Investing For The Future : One year on From Accession » , Marea Britanie – Londra
- Reuniunea economica dedicata Romaniei si intalniri bilaterale, Belgia – Bruxelles
- Misiune Economica organizata de Camera de Comert si Industrie a Romaniei, Singapore, Malayezia, Thailanda

- Vizita fabricii Bamesa, intalniri cu oameni de afaceri spanioli, Spania – Barcelona
- Intalniri cu CIPA, Camera de Comert pentru Echipamente si Electronica si companii din China, China – Beijing
- Intalniri cu Asociatia Comerciala si industriala din Barcelos, Portugalia – Lisabona
- Intalniri cu principalele Camere de Comert din India si cu reprezentanti ai principalelor companii indiene interesate in extinderea afacerilor spre Europa Centrala si de Est, intalniri cu reprezentantul Bancii Chineze de Dezvoltare si reprezentanti ai companiilor chineze care investesc sau urmeaza sa investeasca in Romania, India si China

3. Avizul Tehnic ARIS

Incepand cu 27 ianuarie 2003, in conformitate cu OUG 194/ 2002 privind regimul juridic al strainilor in Romania aprobata, modificata si completata prin Legea 357/2003, ARIS acorda avizul tehnic de specialitate cetatenilor straini care solicita viza de lunga sedere pentru desfasurarea de activitati comerciale in Romania. (exceptie fac cetatenii din UE, AELS, SUA, Canada, Japonia, care sunt scutiti de obligativitatea obtinerii vizei de lunga sedere si implicit a avizului tehnic).

In perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2007, Agentia Romana pentru Investitii Straine, a solutionat un numar de 492 de cereri pentru eliberarea avizului care sta la baza obtinerii vizei de lunga sedere pentru desfasurarea de activitati comerciale, acordandu-se 460 avize favorabile si 32 avize de respingere.

Avize ARIS eliberate in anul 2007		
TARA	TIP AVIZ	
	favorabil	respingere
China	111	13
Turcia	88	6
Irak	152	1
Egipt	8	
Armenia	2	
Iran	30	
Israel	18	6
Siria	12	2
Liban	14	1
Moldova	8	1

Iordania	4	
Ucraina	2	
Serbia	1	
Coreea	2	
Australia	2	2
Emiratele Arabe Unite	1	
India	1	
Maroc	3	
Pakistan	1	
TOTAL	460	32
TOTAL AVIZE	492	

4. Executia bugetara pe anul 2007

Nr.crt.	Denumirea indicatorilor	Cod	Program anual	Realizat (plati efectuate)
0	1	2	3	4
1	TOTAL CHELTUIELI (01+70+79)		2.402.000	2.055.834
2	CHELTUIELI CURENTE (10+20+30+40+50+51+55+57+59)	01	2.317.000	1.971.659
3	TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL (cod 10.01+10.02+10.03)	10	1.321.000	1.134.649
4	Cheltuieli salariale in bani (cod 10.01.01 la 10.01.30)	10.01	1.056.000	888.827
5	Salarii de baza	10.01.01	602.000	539.345
6	Salarii de merit	10.01.02	20.000	17.995
7	Indemnizatie de conducere	10.01.03	21.000	19.224
8	Spor de vechime	10.01.04	90.000	80.667
10	Alte sporuri	10.01.06	14.000	12.670
11	Ore suplimentare	10.01.07	70.000	65.850
12	Fond de premii	10.01.08	115.000	54.820
13	Prima de vacanta	10.01.09	39.000	36.944
16	Indemnizatii platite unor persoane din afara unitatii	10.01.12	3.000	1.979
17	Indemnizatii de delegare	10.01.13	40.000	36.648
21	Alte drepturi salariale in bani	10.01.30	42.000	22.685
29	Contributii (cod 10.03.01 la 10.03.07)	10.03	265.000	245.822
30	Contributii de asigurari sociale de stat	10.03.01	175.000	164.195
31	Contributii de asigurări de somaj	10.03.02	22.000	19.195
32	Contributii de asigurari sociale de sanatate	10.03.03	55.000	51.733
33	Contributii de asigurari pentru accidente de munca si boli profesionale	10.03.04	4.000	3.424
35	Contributii pentru concedii si indemnizatii	10.03.06	8.000	7.144
36	Contributii la Fondul de garantare a creantelor salariale	10.03.07	1.000	131
37	TITLUL II BUNURI SI SERVICII (cod 20.01 la 20.30)	20	978.000	820.831
38	Bunuri si servicii (cod 20.01.01 la 20.01.30)	20.01	409.000	338.372
39	Furnituri de birou	20.01.01	21.000	20.735
40	Materiale pentru curatenie	20.01.02	5.000	4.958

41	Încalzit. Iluminat si forta motrica	20.01.03	47.000	34.959
42	Apa. canal si salubritate	20.01.04	3.000	2.586
43	Carburanti si lubrifianti	20.01.05	17.000	16.250
44	Piese de schimb	20.01.06	4.000	1.662
46	Posta. telecomunicatii. radio. tv. internet	20.01.08	95.000	69.538
47	Materiale si prestari de servicii cu caracter functional	20.01.09	128.000	100.605
48	Alte bunuri si servicii pentru întretinere si functionare	20.01.30	89.000	87.079
49	Reparatii curente	20.02	9.000	4.250
58	Bunuri de natura obiectelor de inventar (cod 20.05.01 la 20.05.30)	20.05	35.000	33.879
61	Alte obiecte de inventar	20.05.30	35.000	33.879
62	Deplasari. detasari. transferari (cod 20.06.01+20.06.02)	20.06	283.000	222.002
63	Deplasari interne. detaşări. transferări	20.06.01	54.000	26.713
64	Deplasari în străinătate	20.06.02	229.000	195.289
67	Carti. publicatii si materiale documentare	20.11	10.000	6.585
69	Pregatire profesionala	20.13	20.000	16.936
86	Alte cheltuieli (cod 20.30.01 la 20.30.30)	20.30	212.000	198.807
88	Protocol si reprezentare	20.30.02	7.000	6.999
95	Alte cheltuieli cu bunuri si servicii	20.30.30	205.000	191.808
198	Alte transferuri (cod 55.01+55.02+55.03)	55	18.000	16.179
234	B. Transferuri curente in strainatate (catre organizatii internationale)(cod 55.02.01 la 55.02.04)	55.02	18.000	16.179
235	Contributii si cotizatii la organisme internationale	55.02.01	18.000	16.179
286	CHELTUIELI DE CAPITAL (cod 71+72)	70	85.000	84.175
287	ACTIVE NEFINANCIARE (cod 71.01+71.02+71.03)	71	85.000	84.175
288	Active fixe (cod 71.01.01 la 71.01.30)	71.01	85.000	84.175
290	Maşini. echipamente si mijloace de transport	71.01.02	65.000	64.866
291	Mobilier. aparatura birotica si alte active corporale	71.01.03	20.000	19.309

CAPITOLUL 3

PERSPECTIVE PRIVIND EVOLUTIA ISD PE PLAN MONDIAL SI IN ROMANIA, IN PERIOADA 2008-2009

1. Perspective privind evoluția ISD pe plan mondial

În ceea ce privește orizontul anilor 2008-2009, considerăm că determinanții investițiilor străine directe vor avea la bază criteriile legate de dimensiunea pieței țării gazdă, identificării de resurse (în special forță de muncă calificată, materii prime și surse de finanțare), stabilitatea climatului investițional din țara vizată pentru investiții și eficiența acțiunilor guvernamentale.

Apreciem că printre factorii care pot afecta perspectiva favorabilă a evoluției investițiilor străine directe pe plan mondial se pot enumera: creșterea gradului instabilității geopolitice, politicile protecționiste și reducerea ritmului creșterii economice globale. Perioada 2008-2009 va fi caracterizată și de³:

- Preferința pentru Asia de Sud, Est și Sud-Est precum și noile state membre ale Uniunii Europene (1 mai 2004 și 1 ianuarie 2007) ca destinație pentru investiții străine directe;
- Atragerea de către Europa de Vest și America de Nord a celei mai mari părți din fluxul de ieșire al ISD;
- Preferința mai scăzută a investitorilor față de locații din Africa și Asia de Vest.

Totodată considerăm că avantajele locaționale vor varia între regiuni, astfel pentru America de Nord și Europa de Vest vor consta în climat investițional stabil și eficiența guvernamentală, iar în cazul Asiei de Sud, Est și Sud-Est și noilor state membre ale Uniunii Europene (1 mai 2004 și 1 ianuarie 2007) în forța de muncă la un cost competitiv și potențialul de creștere al piețelor. Modul preferat de realizare al investițiilor străine directe la nivel mondial în perioada 2008-2009 vor fi investițiile greenfield, cu diferențe majore între regiuni, predominând în economiile în dezvoltare. La polul opus, vor predomina investițiile străine prin fuziuni și achiziții internaționale în statele dezvoltate, care oferă oportunități de preluări de companii.

Referitor la internaționalizarea funcțiilor corporative, apreciem că strategiile investiționale ale companiilor multinaționale vor include nu numai funcția de producție și distribuție dar și pe cele administrative – centre de servicii, sedii și activități de cercetare-dezvoltare. În ceea ce privește distribuția sectorială, proiecte de investiții semnificative sunt așteptate în sectorul

---

³ World Investment Prospects Survey 2007-2009, New York and Geneva, UNCTAD 2007 .

primar și servicii, în special utilități și comerț. În sectorul industrial în perioada 2008-2009 vor cunoaște un avânt deosebit protecția mediului, energia regenerabilă, tehnologia informației și comunicării, sănătate și biotehnologie.

De asemenea, este de așteptat ca țările în dezvoltare să-și întărească rolul de exportatori de capital, în special țările din Asia. Această afirmație o explicăm prin prisma modelului de dezvoltare a investițiilor internaționale realizat de Dunning (1993)⁴ care leagă fluxul de ISD de dezvoltarea economică a unui stat. Astfel, putem afirma că în ultimii ani, o parte din ce în ce mai mare a țărilor în dezvoltare se află în etapa a treia a modelului lui Dunning, respectiv creșterea pieței și dezvoltarea capitalului uman care conduc la sporirea investițiilor străine în timp ce investițiile autohtone în străinătate cresc.

2. Perspective privind atragerea ISD in Romania 2008-2009

În ceea ce privește orizontul 2008-2009 apreciem că România își va menține și consolida poziția de lider în zona Europei de Sud-Est. Demn de menționat este faptul că întreaga regiune devine din ce în ce mai atractivă pentru investiții străine directe datorită costului competitiv al forței de muncă și creșterii productivității.

Considerăm că un plus de atractivitate pentru România este dat de integrarea în Uniunea Europeană, ce conferă oportunități reale de creștere economică sustenabilă. Unul dintre principalele avantaje ale integrării României în Uniunea Europeană este furnizat de gradul de deschidere al economiei către restul lumii. Fenomenul de deschidere este însoțit de efecte benefice precum creșterea fluxurilor de investiții străine către ramurile economiei românești, creșterea capacității de acoperire a necesarului de finanțare externă a deficitelor interne, creșterea fluxurilor bilaterale de forță de muncă cu alte state ale UE și implicit ale fluxurilor de venituri ale factorilor de producție, creșterea productivității muncii în economia românească, chiar și în sectoare slab dezvoltate precum agricultura, ca urmare a transferurilor

---

⁴ Dunning John H. (1993) Multinational enterprises and the global economy. Addison-Wesley Publishing Company, Suffolk.

mărite de tehnologie și de fonduri structurale destinate dezvoltării și a presiunii competitive crescute din partea pieței unice europene.

Apreciem că accesul la fondurile structurale comunitare, ca stat membru, va da posibilitatea României să asigure o dezvoltare echilibrată a regiunilor, precum și o dezvoltare rurală susținută, să modernizeze infrastructura de transporturi și de mediu, fapt ce va conduce la creșterea interesului partenerilor străini.

Aderarea la Uniunea Europeană este asociată cu creșterea investițiilor străine directe, prin creșterea nivelului de predictibilitate, stabilitate legislativă și nu în ultimul rând prin reducerea continuă a costului finanțării. Experiența țărilor care au devenit membre ale Uniunii Europene în anul 2004 a arătat că în fața României va sta aceeași reală provocare. Procesul de privatizare este aproape de final deci această formă de intrare a investițiilor străine directe în țară se va diminua până la a înceta. Posibilitățile României după aderare constau în investiții greenfield, de la zero și investiții brownfield, situație în care investitorul achiziționează firma, dar înlocuiește aproape în totalitate fabrica, echipamentele, forța de muncă și linia de producție. Ca o tendință normală întâlnită în toate țările dezvoltate, începând cu primii ani după aderarea la structurile europene în România vor crește simțitor ca rol și valoare fuziunile și achizițiile transfrontaliere și/sau cele internaționale.

În ceea ce privește evoluția ISD pe anul 2008, previzionăm ca investițiile străine directe vor atinge 7 miliarde euro menținându-se astfel la nivelul valorii obținute în primul an de la integrare în UE. Și în 2008, ne bazăm pe investiții Greenfield semnificative în special în sectoare cu valoare adăugată mare, dar și pe expansiune și dezvoltare a proiectelor investitorilor deja prezenți în România.

Sectoarele spre care preconizăm ca se vor îndrepta și în acest an valori ISD semnificative sunt sectorul auto și de componente auto, materiale de construcții, prelucrarea lemnului, sectorul farmaceutic, bunuri de larg consum, electronic. Un alt domeniu cu potențial în ceea ce privește absorbția de capital este cel al serviciilor în special în domeniul IT și telecomunicații, bănci și asigurări. Energia regenerabilă reprezintă un domeniu relativ nou pentru România dar care în ultimii ani a cunoscut o evoluție spectaculoasă, fiind încurajată și de prevederile

normelor europene care impun utilizarea acestui tip de energie in procent semnificativ. Sectoarele care in ultimii ani au cunoscut o puternica dezvoltare precum retailing si imobiliare se vor mentine si in acest an printre preferatele investitorilor.

3. Prioritati ARIS

In vederea mentinerii trendului ascendent al investitiilor greenfield si in urmatorul an Agentia Romana pentru Investitii Straine a identificat pentru anul 2008 urmatoarele prioritati:

1. Din experienta ARIS privind acordarea de asistenta investitorilor straini, conform solicitarilor acestora, am remarcat preferinta pentru identificarea de locatii in parcurile industriale. Astfel, desi suprafetele de teren oferite spre inchiriere sau vanzare in parcurile industriale sunt deseori mai scumpe decat cele situate in afara acestora, investitorii straini le prefera datorita faptului ca au toate utilitatile necesare la perimetru, implementarea investitiei putand incepe mult mai rapid. Luand in considerare faptul ca suprafata unora dintre parcurilor industriale existente nu acopera solicitarile investitorilor, ARIS are in vedere un proiect de sensibilizare a autoritatilor locale in vederea extinderii retelei de parcuri industriale si terenurilor ce pot fi puse la dispozitia acestora.
2. ARIS are in vedere orientarea investitorilor catre acele zone care nu au reusit atragerea unui volum semnificativ de capital strain, care ofera costuri operationale mai reduse si disponibilitatea fortei de munca. Intalnirile cu autoritatile locale la care vor participa reprezentanti ARIS vor avea ca scop indrumarea acestora pentru a asigura conditiile necesare minime cerute de orice investitor si a vedea beneficiile pe care comunitatile le pot avea in momentul in care un astfel de proiect de investitii este implementat.
3. Intarirea relatiei de colaborare cu consilierii economici si comerciali ai ambasadelor Romaniei in strainatate in vederea promovarii pro-active, pe plan international, a oportunitatilor de investitii existente si a mediului de afaceri. Mentionam ca ARIS nu are birouri in strainatate. In acest sens, ARIS intentioneaza sa propuna Departamentului de Comert Exterior din cadrul MIMMCTPL semnarea unui protocol de colaborare care va reglementa inclusiv mecanismele de promovare pe plan international a climatului investitional atractiv si oportunitatilor de investitii oferite de

Romania precum si modalitatile de diseminare a informatiilor privind noutatile in domeniu.

4. Intocmirea si actualizarea periodica a unei baze de date privind oportunitatile de afaceri si de locatii existente la nivelul fiecarui judet.

In anul 2008, pe langa cele mentionate anterior, ARIS are in vedere si urmatoarele activitati:

- acordarea asistentei de specialitate pentru investitorii straini in conformitate cu cele mai bune practici internationale in domeniu;
- participarea in tara si in strainatate la seminarii/intalniri/misiuni economice;
- realizarea unei retele nationale de colaborare cu participarea autoritatilor regionale si locale destinata promovarii investitiilor straine si rezolvarii operative a problemelor cu care se pot confrunta investitorii straini pe plan local.